

Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget, og jeg vil anbefale det til meget hurtig Fremme. Det er mit Haab og Ønske, at denne Rigsdagssamling ikke maa slutte, inden vi faar disse to Love gennemført. Jeg synes, det vilde være, jeg kunde fristes til at sige, ganske uforsvarligt, hvis vi nu ikke fik disse Love gjort færdige, og jeg vil for mit Vedkommende tilføje, at ligesom den højtærede Minister, som jeg mener har gjort Indrømmelser overfor de Ændringsforslag, der er stillede i Folketinget, sætter jeg saa megen Pris paa at faa en Ordning af hele dette Spørgsmaal, at jeg kunde være med til at give efter paa enkelte Punkter, thi jeg er fuldstændig enig med den højtærede Minister i, at det gaar ikke an at vente længere. Men der maa dog ogsaa være Grænser for, hvor langt man kan strække sig.

Godskesen: Efter den gældende Lov om Jernbanernes Erstatningspligt, Loven af 1898, er Regelen den, at Jernbanerne er ansvarlige for Skade forvoldt ved Driften, „medmindre det oplyses, at den skadelidende selv forsætlig eller ved Uagtsomhed har hidført Skaden, eller at denne ikke kunde være afværget ved den Agt-paagivenhed og Omhu, som Jernbanedrift udkræver fra Driftsbestyrelsens og Driftsbetjeningens Side saavel i Henseende til Driftsmaaden som i Henseende til Materialet.“ Det er en Regel, som stemmer med de Regler, der indeholdes i andre nyere Love, f. Eks. Loven om elektriske Stærkstrømsanlæg og Lovene om Automobilkørsel. De Regler, der er givne i denne Lov, blev af Domstolene anvendt bl. a. ogsaa paa Brandskade forvoldt ved Lokomotivgnister. De paagældende Domme var, som det vel er overflødig at nævne, ganske stemmende med Loven og ogsaa i øvrigt fuldkommen retfærdige og forsvarlige, men da det gik ud over først Statsbanerne og senere de private Jernbaneselskaber, blev der vakt en vis Forskrækkelse, som gav sig Udtryk i mere og mere indtrængende Henvendelser til den højtærede Minister for offentlige Arbejder, og Resultatet blev da, at der i 1914 og senere i 1915 blev forelagt Forslag til Forandringer i Loven af 1898, Forslag, der dels gik ud paa ligefrem at begrænse Jernbanernes Ansvar, dels paa at lægge dette Ansvar i alt Fald i visse Tilfælde over paa Brandforsikringsselskaberne. Under Forhandlingerne om disse Lovforslag i dette høje Ting havde jeg Lejlighed til

at tage meget bestemt Standpunkt imod dem. Jeg hævdede, at det var saa langt fra rigtigt at begrænse Jernbanernes Erstatningspligt, at den tværtimod burde udvides, saaledes at Jernbanerne kom til at bære enhver Skade, som var forvoldt ved Driften, selv om det endogsaa var oplyst, at der ikke kunde bebrejdes Jernbanepersonellet noget, selv om de ikke havde nogen Skyld; dette maatte bæres som en Driftsudgift. Derimod havde jeg naturligvis intet at indvende mod, at Erstatningspligten bortfaldt, dersom den skadelidende selv forsætligt havde hidført Skaden, ikke heller imod, at Erstatningspligten kunde lempes, dersom der kunde bebrejdes den skadelidende Uagtsomhed, i alt Fald grov Uagtsomhed. Jeg søgte udførligt at begrunde mit Standpunkt, dels ved at henvise til Forholdets Natur, dels ved at henvise til den Udvikling, som har fundet Sted i de forskellige europæiske Lovgivninger i det sidste Hundrede Aar, en Udvikling, som er havnet i, at det maa siges at være blevet almindelig europæisk Ret, at Jernbanerne skal hæfte for den Skade, som Driften forårsager, selv om der ikke er Skyld paa Jernbanepersonellets Side. Denne Henvielse er, som det forekommer mig, saa meget mere betydningsfuld, som man overalt i de forskellige Lande har begyndt med at kræve Skyld, men efterhaanden under Hensyn til de Krav, som Retslivet stillede, er kommet over til det modsatte Standpunkt, endog saaledes, at man har forandret Fortolkningen af visse gældende Love og altsaa i rent juridisk Henseende kun har haft meget lidt sikker Grund under Fødderne; det har saaledes været Tilfældet baade i Frankrig og i Tyskland. Jeg hævdede fremdeles, at der kunde ikke være Spørgsmaal om at lægge Risikoen over paa Forsikringsselskaberne. Den paagældende brandlidte har forsikret sin egen Risiko, ikke Jernbanernes Risiko. Den Fare, der flyder af Jernbanedriften, maa Jernbanerne bære, og hvis der skal tegnes Forsikring imod denne Fare, maa den tegnes af Jernbanerne, og disse maa betale Præmien. Den højtærede Trafikminister var ikke enig med mig i det Standpunkt, jeg saaledes havde indtaget, men det lykkedes mig, tror jeg, at vinde det høje Tings Øre, saaledes at Lovforslaget blev standset baade i 1914 og i 1915. Nu foreligger der et helt nyt Lovforslag, og dette Lovforslag hviler i Hovedsagen paa de Tanker, jeg havde den Ære at udvikle i 1914 og 1915. Lovforslagets Grundtanke er uomtvistelig